

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tukivalvonta 2024:

Anne Koskinen ja Henna Säävälä

Monitorointi ja valvonnan toteutus uudella ohjelmakaudella | 3.4.2024

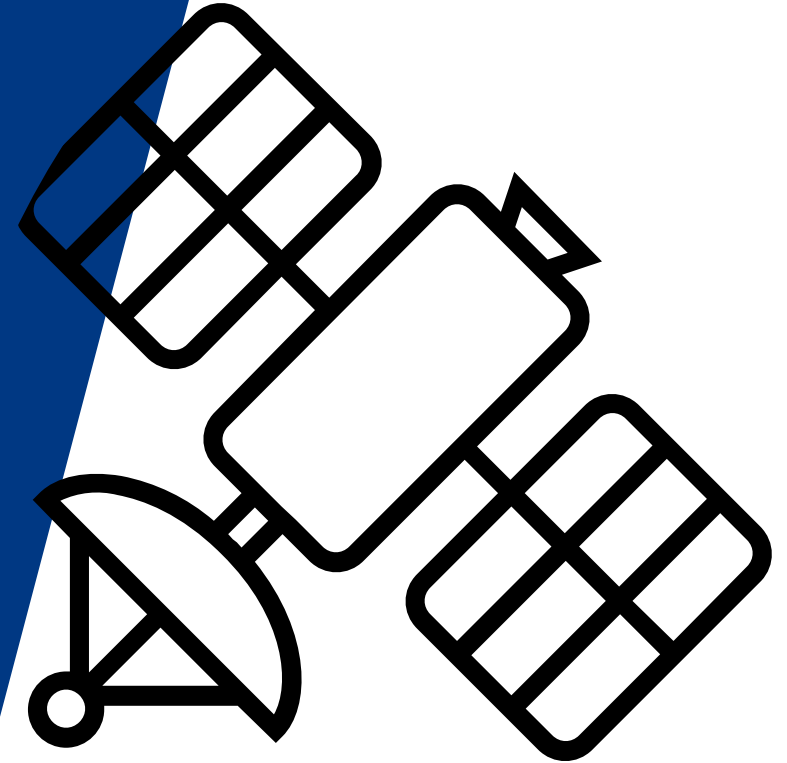

Tukivalvonta 2024

- Satelliittiseuranta eli monitorointi
- Monitoroinnin laadunvalvonta
- Peltovalvonta ja valvontojen aikatauluja
- Eläinvalvonta

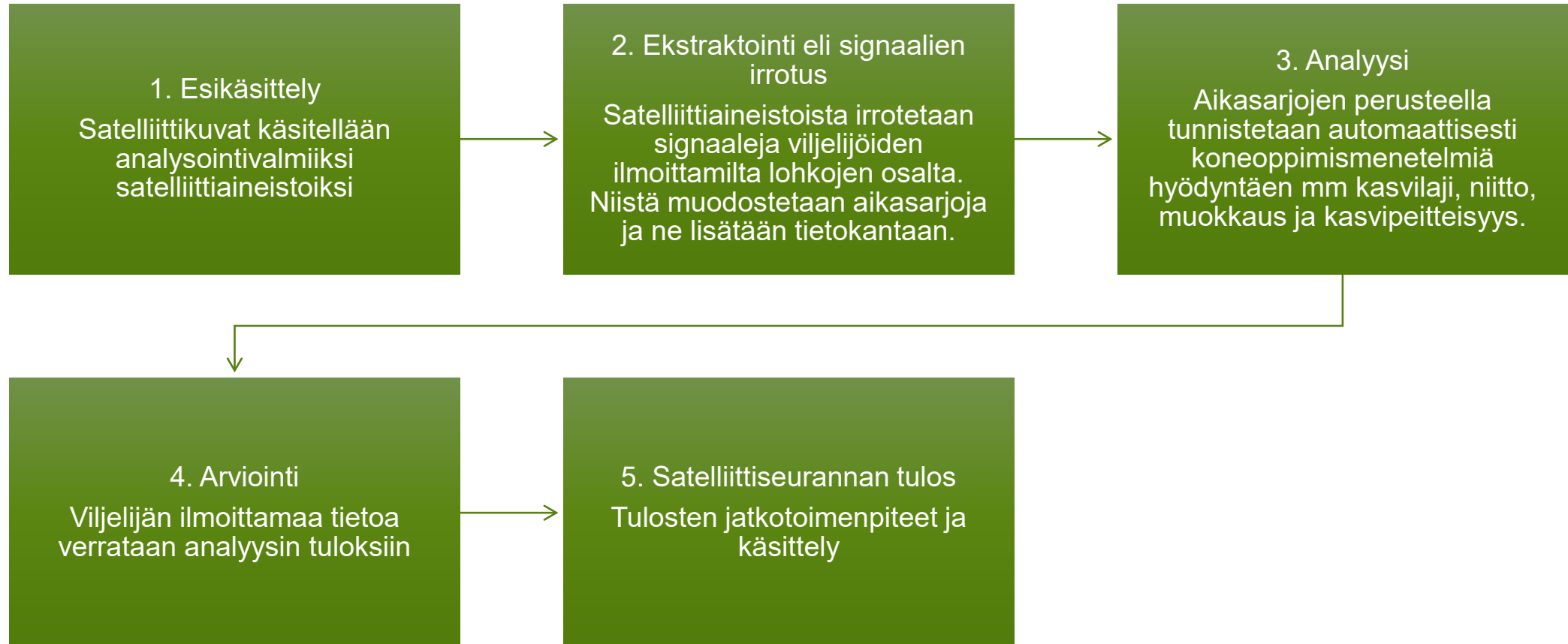
Satelliittiseuranta

Satelliittiseuranta eli monitorointi

- Satelliittiseuranta on seurantaväline, jota jokaisen EU:n jäsenvaltion pitää käyttää ja raportoida seurannan tuloksista EU:n komissiolle
- Satelliittiseuranta käyttää Sentinel-satelliittien tuottamia aineistoja maataloustoimenpiteiden analysointiin ja seurantaan sekä peltolohkojen tukikelpoisuuden määrittämiseen.
- Satelliittiseurantaan käytetään Copernicus-ohjelman Sentinel-1 ja Sentinel-2-satelliittien tuottamaa kuvaa
- Satelliittikuvat ovat ilmakuvia huomattavasti karkeampia pikselikoko on 10–20 metriä.
- Satelliittikuvia otetaan muutaman päivän välein, jolloin muodostuu aikasarja, josta on mahdollista tulkita maanpinnan muutosta
- Satelliittiseurannassa tekoäly vertaa lohkolta otettua kuvasarjaa tukihakemuksen tietoihin.
- Satelliittikuvissa eri ajankohtina tapahtuvia muutoksia analysoidaan automaattisesti algoritmin avulla.

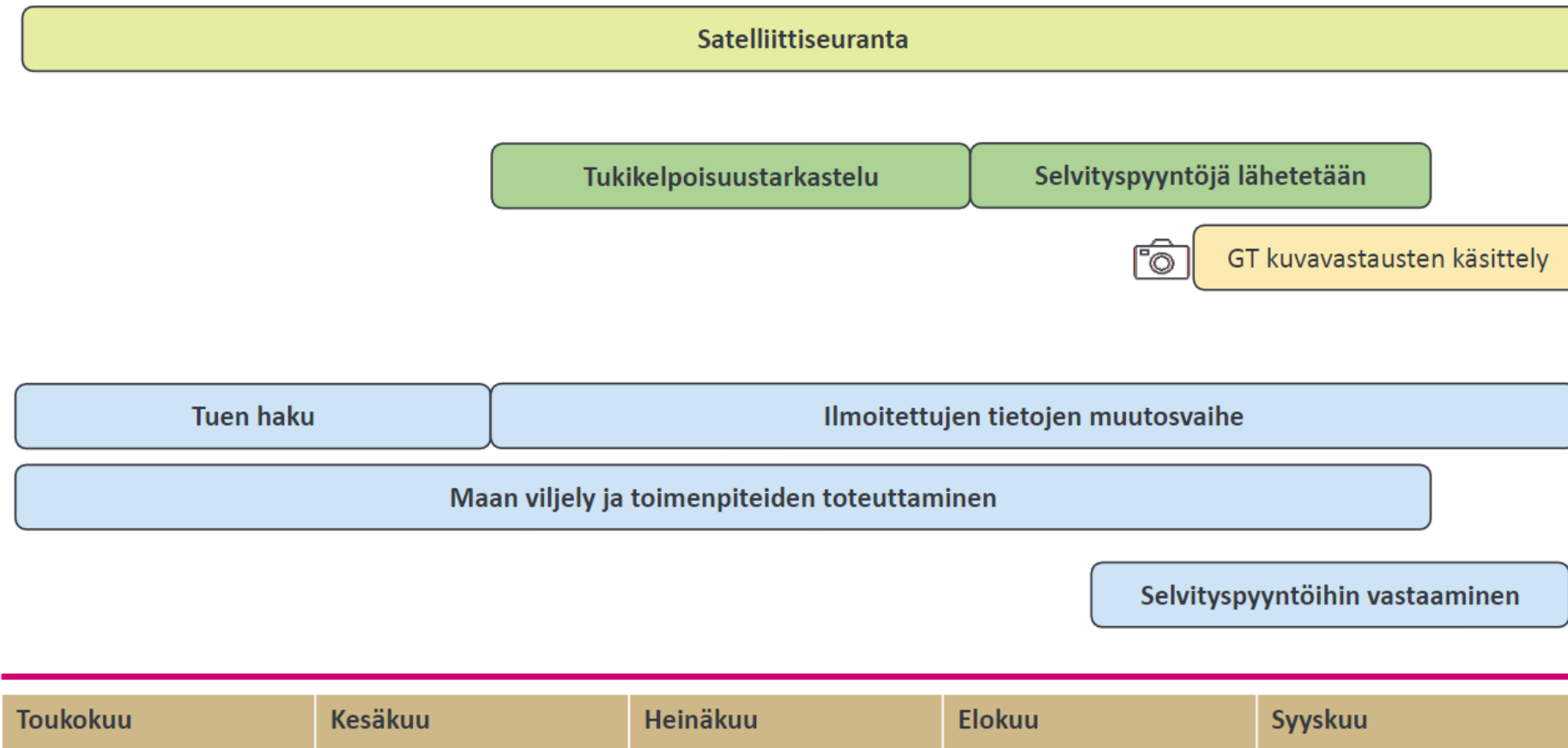
Satelliittiseuranta pähkinäkuoressa

Mitä tietoja satelliittien avulla seurataan?

- Vuonna 2024 tarkastetaan seuraavia tukiehtoja:
  - lohko on maatalousmaata
  - lohkoa käytetään maataloustoimintaan
  - lohkon kasvipeitteisyys on syysilmoituksella ilmoitetun mukaista
  - lohkolle peltotukien hakemuksessa ilmoitettu kasvi vastaa tilannetta pellolla
  - lohkon kasvusto on säilytetty tai hoidettu toimenpiteen ehtojen mukaisesti
  - lohkolla on noudatettu sängenvälittämättömyyskieltoa.
- Maatalousmaan seurannassa pyritään havaitsemaan peruslohkolta sinne kuulumattomia alueita kuten rakennuksia, kivikoita tai teitä.

Satelliittiseuranta kasvukaudella

Satelliittiseurantaa on parannettu vuodelle 2024

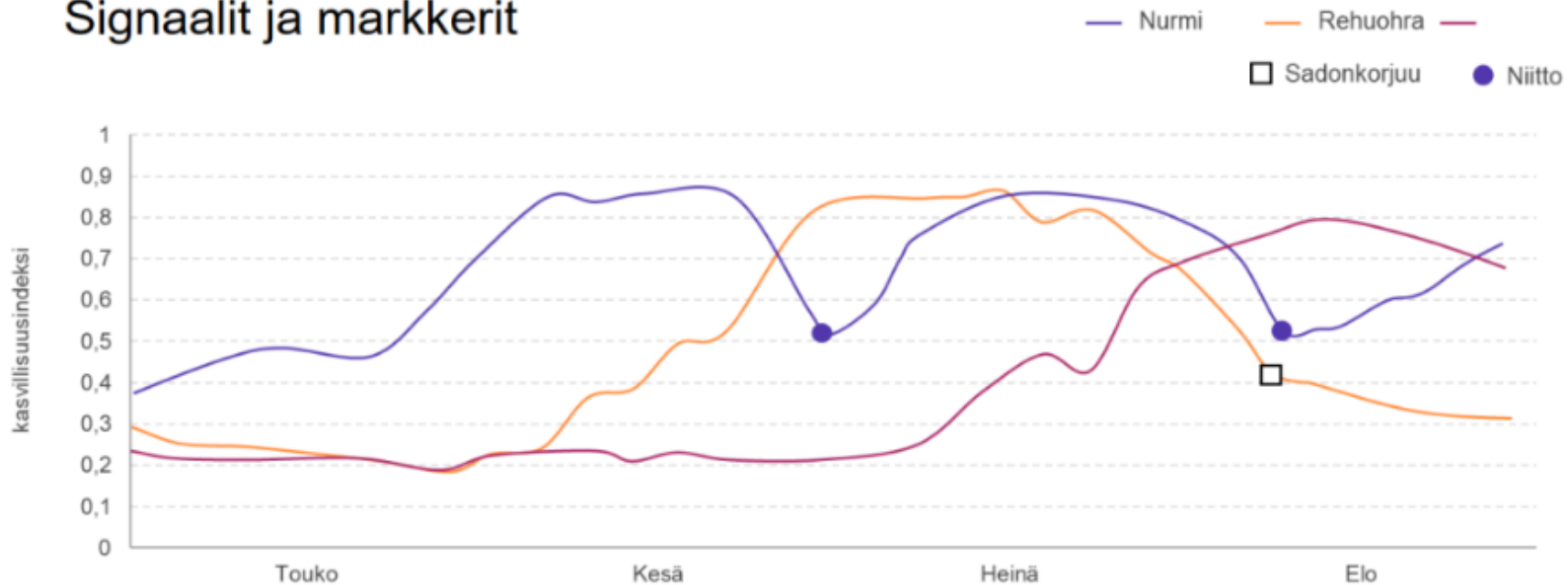
- Syysilmoituksella ilmoitettujen kasvipeitteisten toimenpidelohkojen satelliittiseuranta keväällä 2024:
  - Seurataan ehdollisuuden osalta onko toimenpidelohko ollut muokkaamaton 15.3. asti.
  - Ekojärjestelmätuen osalta muokkaamattomuutta seurataan 15.4. tai 1.5. asti.
  - Seuranta-aika on syksystä -23 kevääseen -24 huomioon ottaen routaisuustieto sekä syyskylvöiset kasvit.
  - Seuranta perustuu jatkuvaan maanmuokkauksen seurantaan ja toimenpiteelle ilmoitettuun kasvipeitteisyyslajiin
- Kasvintunnistuksessa kasvilaji pyritään tunnistamaan.
- Satelliittiseuranta laajenee koskemaan useampia tukia:
  - uusia tarkasteluja koskien aikarajoja, jolloin tietyt toimenpiteet on pellolla sallittuja tai kiellettyjä.

Esimerkki satelliittiseurannan aikasarjasta ja sen tulkinnasta

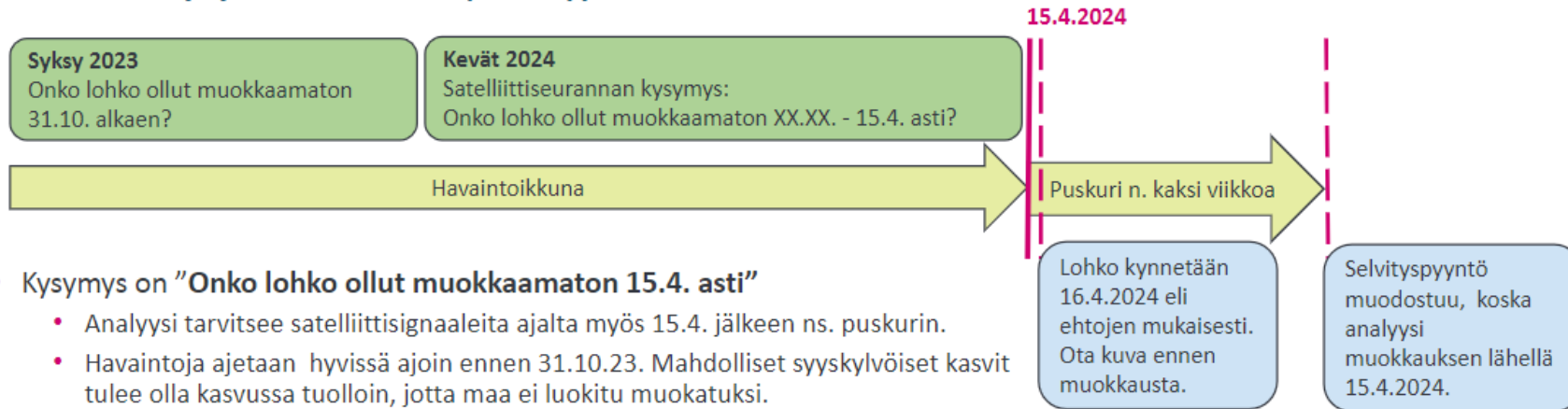
Signaalit ja markerit

- Viljelykasveilla on omat ”sormenjälkensä”.
- Esimerkiksi kasvillisuusindeksi (NDVI) kertoo lehtivihreän kehitymisestä, joten sen avulla voidaan seurata kasvuston kehittymistä pellolla.
- Tietyt muutokset kasvillisuusindeksissä puolestaan kertovat toimenpiteistä kasvukauden aikana.

Satelliittiseurannassa on viivettä

Esimerkki ekojärjestelmätuen kasvipeitteisyydestä

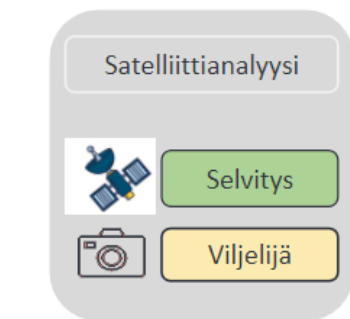

- Kysymys on **”Onko lohko ollut muokkaamaton 15.4. asti”**
  - Analyysi tarvitsee satelliittisignaaleita ajalta myös 15.4. jälkeen ns. puskurin.
  - Havaintoja ajetaan hyvissä ajoin ennen 31.10.23. Mahdolliset syyskylvöiset kasvit tulee olla kasvussa tuolloin, jotta maa ei luokiteta muokatuksi.
  - Havaintoja muodostuu noin parin päivän välein.
  - Viimeinen havaintojen ajo tapahtuu n. 30.4.2024. jolloin saadaan havainto koskien päivää 15.4.2024.
- Viiveestä johtuen selvityspyyntö muodostuu n. kaksi viikkoa havaintopäivän jälkeen.
- Tämän vuoksi, jos muokkaat pian 15.4. jälkeen, kannattaa ottaa Vipu-mobiilikuva **ennen** muokkausta mahdollista selvityspyyntöä varten.

Syysilmoituksen muutosvaihe

- Koskee: kasvipeitealojen muuttamista
- 15.3.–23.5.2024 sähköisesti Vipu-palvelussa
- Mikäli selvityspyyntö oli aiheellinen ja lohko ei täytä ilmoitettuja kasvipeitteisyysvaatimuksia, muuttamalla syysilmoitusta välttyy pinta-alojen sanktioinnilta.
- esim. sänki kevennetysti muokatuksi sängeksi, jolloin ehdollisuuden vaatimus täyttyy
- Jos kuvavastauksen lähettää tai muuttaa hakemustaan viime tipassa, ottaa riskin, että jos ehto ei kuvankaan/muutoksen perusteella täyty, ei ehdi enää reagoida esimerkiksi perumalla kasvulohkon tukia
- Syysilmoituksen selvityspyyntöjä on tähän mennessä lähetetty Pohjois-Pohjanmaan viljelijöille 2045 kpl

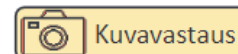
Nurmien niitto tai laidunnus viimeistään 15.9.

Maataloustoiminta: Nurmien niitto tai laidunnus
- tuotantonurmet, kesannot, luonnonlaitumet

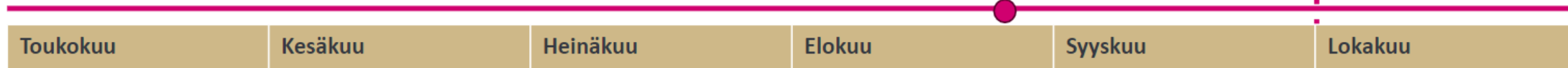
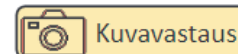
Tukiehto: Turvepeltojen nurmi tai suojavyyöhyke on laidunnettu tai niitetty ja *kasvusto on kerätty pois*

Tukiehto: Luonnonhoitonurmen ja viherlannoitusnurmen niitto
- lohkot, joilla ei havaittu niittoa 2023 eikä 2024

Hakemuksen korjaaminen

Tukiehto: Luonnonhoitonurmen ja viherlannoitusnurmen niitto
- lohkot, joilla on havaittu niitto 2023, mutta ei 2024

Peltotukihaun 2024 muutosvaihe

Selvityspyyntöjen tilanteet

- Milloin ja miten selvityspyynnön tilanne muuttuu?
  - Kun vastaat selvityspyyntöön → Selvityspyyntö siirtyy avoimista tehtävistä suljettuihin tehtäviin .
  - Käsitellyn selvityspyynnön tulos näkyy Vipu-mobiilissa.
    - Hyväksytty: selvityspyyntö pysyy suljetuissa tehtävissä.
    - Hylätty: selvityspyyntö siirtyy avoimiin → mahdollista muuttaa vielä hakemusta.
- Selvityspyyntöjen passivoituminen
  - Passivoituminen tarkoittaa, ettei selvityspyyntö ole enää aiheellinen ja se häviää Vipu-mobiilista.
  - Passivoitumisen syitä voivat olla:
    - Hakemusmuutos
    - Satelliittiseurannasta saadaan ”vihreä” tulos lohkolle (selvityksen lähettämisen jälkeen).

Luonnonhoitonurmet ja ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmet

- Kasvusto on niitettävä joka toinen vuosi
- Selvityspyyntö lähetetään kaikille lohkoille, joilla ei havaita niittoa 2024

Selvityspyyntö 1

- Lohkot, joilla ei ole havaittu niittoa vuonna 2023.
- Karttataso Vipussa
  - Niittovaatimus, jos alalle ilmoittaa 2024 luonnonhoitonurmen tai ekojärjestelmän viherlannoitusnurmen.
- Nämä lohkot on niitettävä 2024.
- Jos lohkoa ei niitetä, peru tuet.
  - Lohkolla on niittovaatimus edelleen vuonna 2025.

Selvityspyyntö 2

- Lohkot, joilta on niittohavainto vuodelta 2023.
- Näitä lohkoja ei ole pakko niittää 2024.
- Jos lohko niitetään ja tietopyyntö tulee, siihen kannattaa vastata.
  - Varmistat sen, että lohkolla ei ole niittovelvoitetta 2025.
- Jos tähän tietopyyntöön ei reagoi mitenkään, siitä ei seuraa mitään.
  - Jos satelliitti ei tänä vuonna lohkolla havaitse niittoa, sille tulee niittovaatimus vuodelle 2025.

Ota kuvia

Viljelykasvi

Kun kasvi on tunnistettavissa.

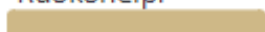

Niitto- tai laidunnusvaatimus

Kun olet niittämässä tai korjaamassa satoa tai käyt laitumella.

! Ruokohelpi

Suojavyöhykkeiden ja turvepeltojen nurmien sadonkorjuuvaatimus

Kun korjaat satoa (nähtävä kuvasta).

Kasvustojen säilyttämisvaatimukset ja niittorajoitteet:

- Ota kuva, jos teet toimenpiteen parin viikon kuluessa määräajan jälkeen.
- Ota kuva, jos muokkaat tai päätät kasvuston kasvinsuojeluaineilla parin viikon kuluessa määräajan jälkeen.

Jos niität monimuotoisuuskasvikasvuston

Jos päätät aiemmin perustetun luonnonhoito- tai viherlannoitusnurmen.

Jos päätät tänä vuonna perustetun luonnonhoito- tai viherlannoitusnurmen

Jos päätät monimuotoisuuskasvikasvuston

Toukokuu

Toukokuu

Kesäkuu

Heinäkuu

Elokuu

Syyskuu

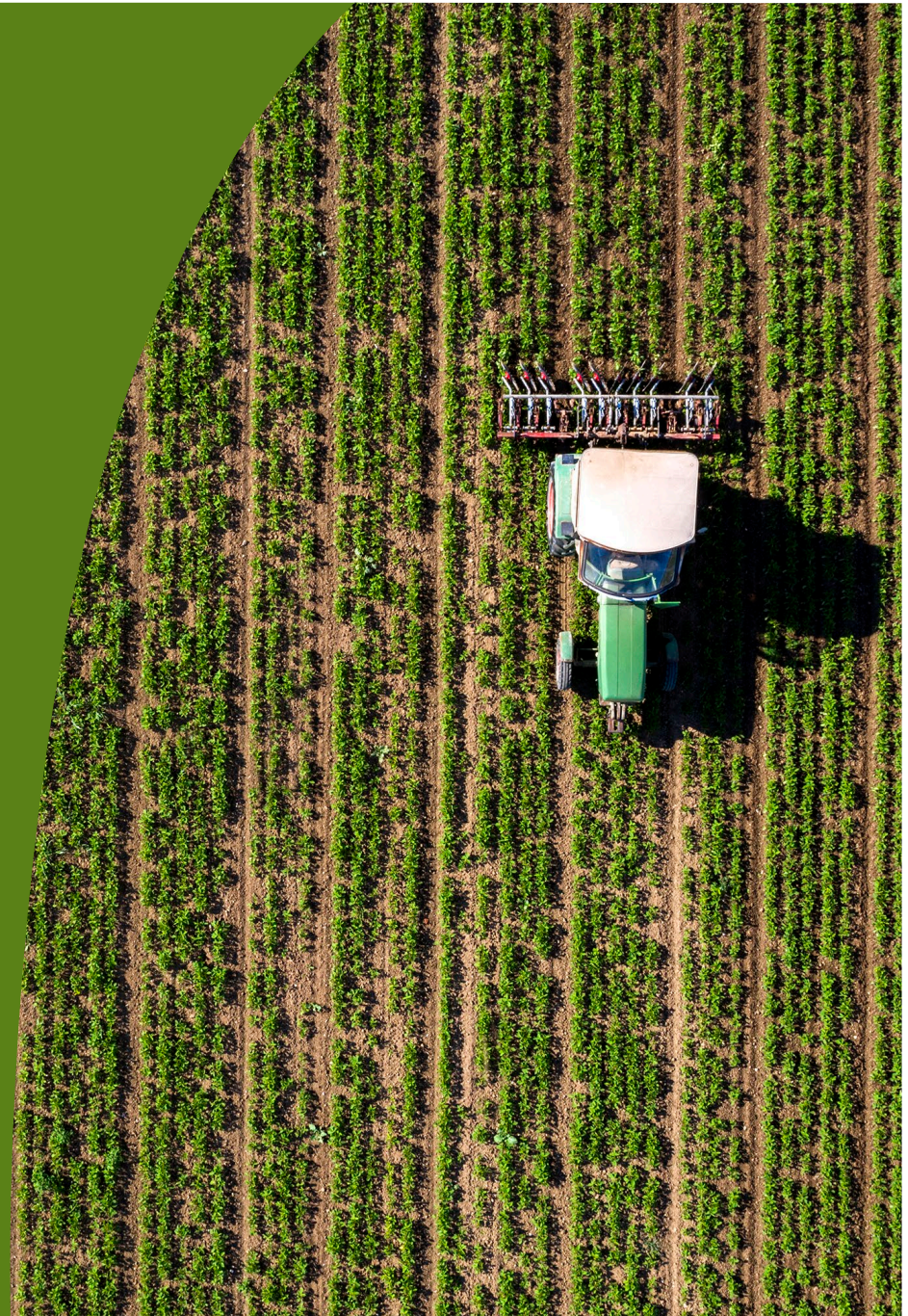
Lokakuu

Peltotukihaun muutosvaihe

- hakija voi muuttaa peltotukihakemustaan 2.10. asti
  - muuttaa kasvulohkolle ilmoitettua kasvia
  - muuttaa kasvulohkojen rajoja
  - lisätä tai poistaa ympäristökorvauksen lohkokohtaisia valinnaisia toimenpiteitä
  - lisätä tai poistaa ekojärjestelmätuen valinnaisia toimenpiteitä
- sama aikataulu tuen perumisella eli 2.10. asti
  - voi perua koko hakemuksen
  - voi perua tuen joltakin kasvulohkolta tai kasvulohkon osalta
- **muutoksia ja perumisia kannattaa kuitenkin tehdä oma-aloitteisesti heti kun muutoksia ilmenee (välttyy mahdollisessa peltovalvonnassa seuraamuksilta)**

Monitoroinnin laadunarviointi

Monitoroinnin laadunarviointi

- Satelliittiseurannan laadukkuutta kontrolloidaan ELY:n tarkastajien toimesta laadunarviointien maastokäyntien ja asiakirjavalvonnan avulla.
- Laadunarviointilla varmistetaan tukijärjestelmien toimivuus ja tietojen oikeellisuus.
- Jos käynnin aikana havaitaan, että kasvulohkon rajassa tai tuenhakijan ilmoituksessa on korjaamista, tuenhakijalle lähetetään korjauskehotus. Hakemusta korjaamalla tuenhakija voi välttää seuraamuksen.
- Sellaiset tukiehdot, joita ei voida todentaa maastossa, tarkastetaan talven aikana lohkoa koskevista asiakirjoista.
- Monitoroinnin laadunarviointien maastokäyntejä tehdään Pohjois-Pohjanmaalla arviolta 372 lohkolle / 23 tilalla 1.7-15.9 välisenä aikana
- Laadunarviointi painottuu peltotiheille alueille, joista on saatavilla Komission toimittamaa tarkkaa VHR-kuvaa tai uutta ilmakuvaa
- Komissio valitsee otantaan joutuvat alueet

Laadunarvioinnin korjauskehoitus

- Korjauskehoituksesta tulee ilmoitus Vipu-mobiiliin.
- Hakemuksen korjaaminen tehdään Vipu-palvelussa.
- Korjauskehoitus koskee kyseisen lohkon geometriaa, kasvulohkon kasvia tai kasvulohkolle ilmoitettavaa toimenpidettä
- Vipu-palvelussa hyväksytään geometria ja lohkolla todettu kasvi sekä tallennetaan puuttuvat kasvulohkotiedot
  - HUOM! Geometriaa tai kasvia ei voi muokata, ainoastaan hyväksyä ehdotetun mukaisesti.
- Lohkon tietojen muutosmahdollisuus poistuu, kun korjauskehotukselle annettu määräaika umpeutuu

Peltovalvonta

Peltovalvonta

- Peltovalvonnalla tarkastetaan 2 % tukea hakeneista tiloista 1.7-15.11.
- Peltovalvontakäynnillä tarkastaja toteaa viljelykasvit sekä pinta-alat ja tarkastaa, että tilalla on noudatettu tukiehtoja.
- Valvontakäynnillä tarkastetaan kaikki haetut peltotuet sekä mahdollisesti myös ehdollisuuden vaatimuksia.
- Joidenkin tukiehtojen noudattamista tarkastetaan tilakäynnillä myös asiakirjoista.
- Talvella peltovalvonnassa olleille tiloille tehdään varsinainen asiakirjavalvonta
- Peltovalvonnasta ilmoittaminen poistaa muutosmahdollisuuden, jos lohko (ristiintarkastus) tai koko tila (peltovalvonta) on valikoitunut valvottavaksi
  - Jos valvonta koskee vain lohkoa, tietojen muuttaminen Vipu-palvelussa on estetty vain kyseiseltä lohkolta
  - Jos valvonta koskee koko tilaa, peltotukihakemusta ei voi muuttaa miltään osin

Valvonnan aikataulut keväällä 2024 Pohjois-Pohjanmaalla

- Ehdollisuuden ja ekojärjestelmän kasvipeitteisyys selvityspyyntöjen käsittely YTA:alueilla meneillään (maalis-toukokuu)
- Maastodatan keräys satelliittiseurannan tekoälyn opettamista varten alkaa heti, kun lumet vähän hälvenee.
- Kevään ristiintarkastusten listat ovat tulleet, valvonta toukokuussa: virhekoodillisia lohkoja 226, pinta-ala rt:llä 107.
- Satelliittiseurannan maatalousmaa (Essi rt:n) 97 lohkoa valvonta toukokuu
- Ekojärjestelmän laadunarvioinnin talviaikaisen kasvipeitteisyyden valvonta otannalla 84 lohkoa valvotaan huhti-toukokuussa

Valvonnan aikataulut Pohjois-Pohjanmaalla kesällä ja syksyllä 2024

- Maatalousmaan satelliittiseurannan Essi-käsittely heinäkuussa
- Peltovalvontaotannalla 2% tiloista 1.7.- 15.11
- Satelliittiseurannan laadunarviointien maastokäynnit (arvio 372 lohkoa / 23 tilaa) 1.7-15.9
- Hampun valvontavelvoite 30% ilmoitetusta pinta-alasta heinä-elokuu
- Kasvukauden selvityspyyntöjen käsittely elo-lokakuu
- Syksyn ristiintarkastukset marraskuussa

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Eläinvalvonta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Havainnot vuodesta 2023

- Hylkäyssyyt
  - Korvamerkkipuutteet
    - Toisen merkin puutteista seuraamuksia, jos niitä yli 20%
  - Puuttuvat tai virheelliset poisto- ja tulotapahtumat
  - Sukupuoli
- Kadonneet eläimet
- Tavanomainen tuotantotapa

©maaseutuverkosto Juha-Matti Wilska

Valvonta tulossa, mitä nyt?

- Eläintukien hakijoista paikalla tehtävässä valvonnassa tarkastetaan eläinlajeittain vähintään 5 %
- Tarkista, että
  - Rekisteri-ilmoitukset ovat ajantasalla
  - Eläimet on merkitty asianmukaisesti
  - Valvonnassa tarkastettavat asiakirjat ovat saatavilla (tositteet, eläinten hyvinvointikorvauksen asiakirjat)
  - Valittujen toimenpiteiden (EHK) ehdot täyttyvät vuoden alusta lähtien
- Järjestä eläinten olosuhteet siten, että eläimet voidaan tarkastaa kohtuullisessa ajassa

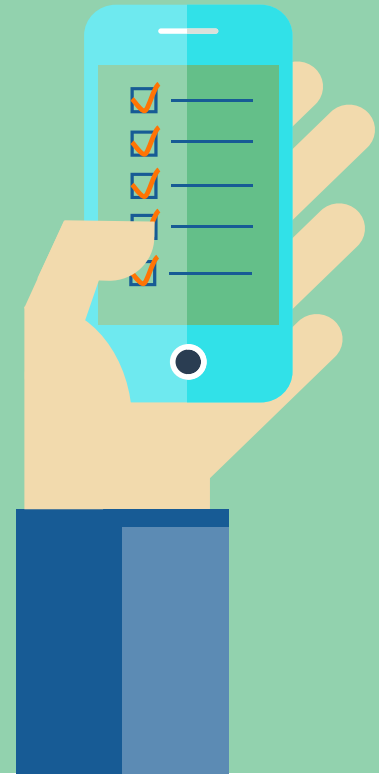

Muista myös!

- Tavanomainen tuotantotapa:
  - Emolehmiä pidetään lihantuotantoa varten kasvatettavien vasikoiden tuottamiseen ja uuhia pidetään tilalla lihantuotantoa varten kasvatettavien karitsoiden tuottamiseen
  - Eläimistä on myyntituloja
- Eläinten hyvinvointilain noudattaminen
  - Jatkuvan juomaveden vaatimus (21§)
  - Tilat eläinten käsittelyyn ja sairaiden eläinten hoitoon (38§)
- Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tietojen ajantasaisuus
  - <https://epr.ruokavirasto.fi/>

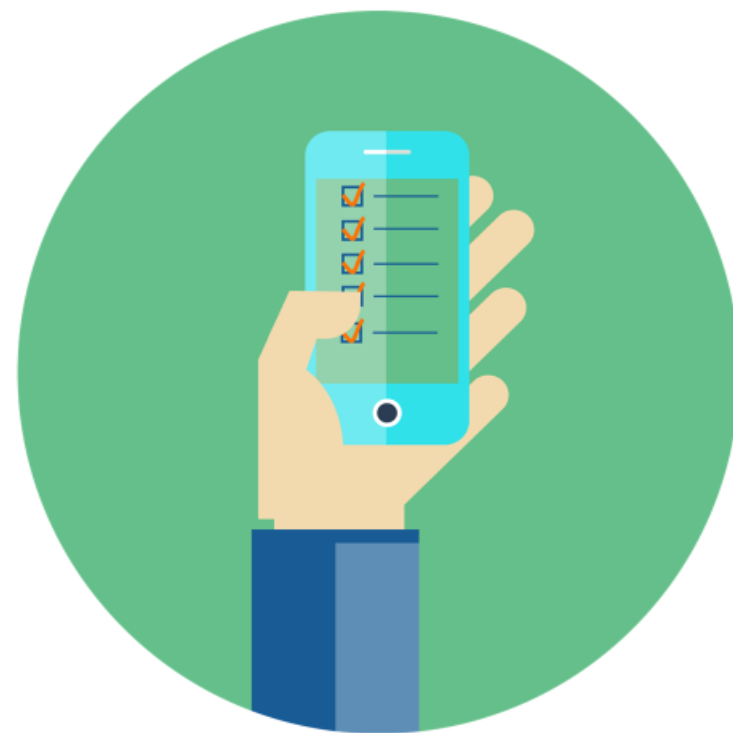
Eläinvalvonnan Yhteystiedot

- Päivi Salonen, eläinvalvontavastaava
0295 038 130 paivi.salonen@ely-keskus.fi
- Henna Säävälä, tarkastaja
050 397 716, henna.saavala@ely-keskus.fi
- Teija Lauri, tarkastaja
0295 038 816, teija.lauri@ely-keskus.fi
- Elina Mikkonen, tarkastaja
050 569 0371, elina.mikkonen@ely-keskus.fi
- [Maatalous, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#)

Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksen yhteiset viestintäkanavat

- [Maaseutu.fi, Pohjois-Pohjanmaa –aluesivu](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maatalous, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maatalousyrittäjille ja maatalouden kehittäjille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Instagram-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –YouTube-kanava](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutuverkosto-sivu](#) maaseudun kehittäjille

Kiitos!

- valvontaryhmän päällikkö: anne.koskinen@ely-keskus.fi 0295 038 085
- peltovalvonta ja asiakirjavalvonnat: saara.rautiola@ely-keskus.fi 0295 038 017
- eläinvalvonta: paivi.salonen@ely-keskus.fi 0295 038 130
- elintarvikeketjun valvonta ja kasvinterveys: eija.tiiliharju@ely-keskus.fi 0295 038 140

